

Информација о стању животне средине на територији Градске општине Барајево 2014

На основу члана 19. Статута Градске општине Барајево - пречишћен текст ("Службени лист Града Београда", број 30/10), Скупштина Градске општине Барајево је донела Закључак о усвајању Информације о стању животне средине на територији Градске општине Барајево, бр. 06-14/2015-255, од 12. јуна 2015. године.

Градска општина Барајево је у складу са својим стратешким опредељењима, усвојеним секторским развојним документима, конкурисала за израду Студије изводљивости за управљање отпадом. Након анализе пристиглих апликација и уласка Градске општине Барајево у ужи избор за одабир локације и израду студије изводљивости, према којој би се пилот пројекат реализовао, представници Привредне коморе Таранта, Привредне коморе Београда и Конфиндустрије Србије, заједно са италијанским партнерима на пројекту су у претходном периоду посетили општину. У интерактивним састанцима, представници општине су представили међународне пројекте, који су успешно реализовани у протеклом периоду, усвојене акционе и секторске планове, студију изводљивости за пречишћавање отпадних вода, осталу планску документацију и друге релевантне податке из области заштите животне средине.

У вези са заједничким пројектом Привредне коморе Београда, Конфиндустрије Србије, Привредне коморе Таранта, кластера DIPAR и RETE TRE.E, представници кластера DIPAR и RETE TRE.E, су на основу достављених упитника и исказаних интереса општина, заинтересовани да о свом трошку израде студије изводљивости за општине УБ, Лазаревац и Барајево.

Потписивању Уговора о сарадњи је претходио велики број састанака са партнерима на пројекту, уз континуирану комуникацију, доставу захтеване документације, низ консултација, временског трајања више од годину дана.

На састанку, одржаном 08. јула 2014. године, у просторијама Градске општине Барајево, донешена је коначна Одлука о изради студије изводљивости за управљање отпадом.

15. октобра 2014. године, на штанду ECOFAIR, потписан је Уговор о сарадњи између италијанске асоцијације Rete TRE.E и Градске општине Барајево. Уговором, Rete TRE.E се обавезао да изради Феасибилиту студију изводљивости за санацију једне депоније; Феасибилиту студију изводљивости за територијални мониторинг путем сателита и Феасибилиту студију изводљивости за систем диференцираног прикупљања фракције органског чврстог комуналног отпада и за постројење за трансформацију у компост.

Партнери на пројекту су Привредна комора Таранта, Привредна комора Београда, Регионални производни центар за заштиту животне средине и рециклажу из Таранта - Кластер DIPAR, Rete TRE.E и Конфиндустрија Србија. Поменути италијански партнери су окупљени у оквиру асоцијације Rete TRE.E и чине их 26 фирми Региона Пуље, које раде у секторима: циклус отпада, циклус отпадних вода,

санације, обновљиви извори енергије (биомаса, соларна енергија, енергија на ветар, хидроенергија, итд.) и енергетска ефикасност.

У претходном периоду разматрања пристиглих предлога пројеката, консултативних састанака, у континуираној комуникацији са свим партнерима на пројекту (временски оквир наведених активности: 12 месеци), одлучено је да се Општини Барајево омогући израда секторски значајног документа.

Италијански партнери се залажу за подстицање политике партнерства у циљу развоја привреде Србије, привреде Таранта, размене знања, добрих пракси, проналажење могућности за финансирање у оквиру интернационалних програма.

Израду Студије изводљивости финансираће италијански партнери на пројекту, Кластер ДИПАР и РЕТЕ ТРЕ.Е.

Најважнији проблем са којим се ГО Барајево, суочава на територији 15 месних заједница је недовољно развијена комунална инфраструктура, уз непостојање довољно капацитета за стварање исте. У Стратегији одрживог развоја ГО Барајево, први приоритет је унапређење квалитета заштите животне средине уз подстицање развоја излетничког, спортско-рекреативног и културно-историјског туризма, што је једино могуће формирањем комплетне и ефикасне комуналне инфраструктуре, израдом секторских и акционих планова у области заштите животне средине и планске документације. Израда и имплементација Локалног плана управљања отпадом је несумњиво један од услова за решавање проблема у сфери заштите животне средине и области одрживог развоја. Израда студије изводљивости за управљање отпадом, која је у директној вези са реализацијом Локалног плана управљања отпадом, од непроцењиве је важности за решавање проблема у области заштите животне средине и успостављања њеног одрживог развоја.

Италијански партнери су истакли да је одабиру Општине Барајево да учествује у реализацији пројекта, допринело постојање усвојених секторских докумената: Стратегија одрживог развоја Градске општине Барајево 2010-2020, Локални план управљања отпадом Градске општине Барајево 2011-2020, Студија изводљивости за управљање отпадним водама општине Барајево, постојање Регистра дивљих депонија, као и искуство у реализацији међународних пројеката, финансираних из ЕУ.

Италијанским партнерима је током састанка, предложена заједничка израда пројеката и аплицирање код ИПА и других међународних фондова, што је прихваћено. Аплицирање Градске општине Барајево ће у координацији и партнерству са представницима привредних асоцијација из Италије, увећати могућности за добијање финансијских средстава из предприступних фондова.

Инжењерско геолошко истраживање дивље депоније комуналног отпада у Гунцатима

Представници предузећа за геолошка истраживања "Геоалфа", извршили су обилазак предметне локације, дивље депоније у Гунцатима. Након обиласка и рекогносцирања терена у зони дивље депоније, изнешена су запажања и предлози око даљих активности на истраживању и санацији дивље депоније у Гунцатима.

Депонија је формирана непосредно испод гробља на стрмој косини која се простире до потока (притока Гунцатске реке) и просторно је подељена на два дела - виши (мањег простирања) и нижи (већег простирања), између којих се налази саобраћајница.

Мањи површински део се налази непосредно поред и испод гробља и формиран је на поменутој косини до саобраћајнице, а други већи део депоније, формиран је поред и испод саобраћајнице на истој косини и простире се до самог потока.

Основну геолошку грађу терена на којем је формирана депонија, чине сарматски кречњаци и продукти њихове распадине. На неколико отворених профила (изданака), који су уочени приликом рекогносцирања терена, јасно се виде кречњаци, њихова распадина и површински земљаст и хумусни покривач. Вероватно је на одређеним локацијама било и дивље експлоатације камена па је можда и простор где је садашња депонија некада био мајдан камена, који је касније запуњен комуналним отпадом.

Да би се решио проблем дивље депоније прво и основно је да се обезбеди простор од даљег депоновања отпада (надзор, камере, ограда, запреке, казне и др.).

Следећи корак би било детаљно геодетско снимање површине депоније и са одређивањем дебљине насута отпада (анализа старијих карата, истражно раскопавање по телу депоније) утврдити (проценити) укупну количину депонованог отпадног материјала, којег треба транспортовати до најближе званичне депоније.

Да би се утврдила инжењерско геолошка конструкција терена у зони депоније и степен загађења земљишта и воде, неопходно је извршити инжењерско - геолошко картирање терена и истражно бушење са уградњом пиезометарских конструкција. При истражном бушењу, треба узети узорке тла и воде за хемијска лабораторијска испитивањима, како би се утврдио степен загађености простора који је био под депонијом, као и простора који се налази низводно од депоније. Уградњом пиезометара у бушотине, обезбеђује се узимање узорака воде у дужем временским периоду.

Резултати инжењерско - геолошког истраживања терена (дефинисање инжењерско геолошке конструкције терена на основу инжењерско геолошког картирања терена и истражног бушења) и хемијске лабораторијске анализе тла и воде које ће показати степен загађења тла и воде у зони дивље депоније, биће основни показатељи на који начин треба извршити ремедијацију, односно санацију простора постојеће дивље депоније након њеног уклањања.

ЈКП "10. Октобар" Барајево

Квалитет воде

После предаје водоводне мреже ЈКП "Београдски водовод и канализација" (БВК) августа 2002. г., ЈКП "10. Октобар" Барајево поверену функцију водоснабдевања обавља само за 150 домаћинства насеља Витковица у МЗ Барајево, који се снабдевају водом из резервоара Врелине.

150 домаћинства се снабдева водом из резервоара Врелине.

Контролу исправности и квалитета воде обавља Градски Завод за јавно здравље Београд. Квалитет воде се испитује једном месечно, узорковањем исте од стране Градског завода за јавно здравље. Сваки узорак воде је током 2014. године дао резултате исправне воде за пиће. Завршен је резервоар "Врелине" у Равном Гају, који се налази у систему београдског водовода. Снабдевање водом насеља Витковица из

резервоара "Врелине", становништво овог насеља је добило довољне количине здраве воде, која се у претходном нивоу није могла обезбедити са локалног изворишта.

Изношење смећа

Одлуком о чистоћи коју је донела СО Барајево, предвиђено је изношење смећа са целе територије општине Барајево. На основу ове одлуке, корисници услуга изношења смећа су власници свих стамбених, пословних и викенд објеката без обзира на њихово коришћење. Од почетка 2005. године, обрачун услуга изношења смећа за стамбене и викенд објекте, сходно одлуци Управног одбора предузећа ЈКП "10. Октобар" Барајево и сагласности СО Барајево, врши ЈКП "Инфостан" из Београда, а услуге изношења смећа из пословних објеката, предузећа и установа, фактурише исто предузеће. До сада обухваћен број корисника стамбених, викенд објеката и занатских радњи износи око 13.832 потпуно ажурираних, а пословног простора – привредних друштава 136 корисника.

За сакупљање смећа на целом подручју општине Барајево постављено је 918 контејнера запремине 1,1 м³. Према досадашњем искуству, годишње је потребно заменити до 10% хаварисаних контејнера, чиме би се значајно грађанима побољшали услови за одлагање смећа, убрзало пражњење контејнера, а самим тим и комунална хигијена била би боља.

У 2014. години, ЈКП "10. Октобар" Барајево је набавило два половна аутосмећара - пресе, чиме је повећана техничка опремљеност предузећа, што је утицало на подизање нивоа комуналне хигијене на територији Градске општине Барајево. Извршена је и набавка ровокопача и додатка машини за кресање шибља и ниског растиња. Дирекција за развој и изградњу општине Барајево ЈП обезбедила је 50 нових контејнера и дала на коришћење ЈКП "10. Октобар" Барајево. Контејнери су распоређени по потреби на утврђеним локацијама на територији Градске општине Барајево уз договор са Градском општином Барајево и Дирекцијом за грађевинско земљиште.

ЈКП "10. Октобар" Барајево располаже са пет возила који су ангажовани на изношењу смећа. Током 2014. године урађен је генерални ремонт мотора на четири возила што је изискивало значајна финансијска улагања предузећа.

Агенција за заштиту животне средине

Катастар одлагалишта отпада Републике Србије 2014

У циљу иновирања Катастра дивљих и старих депонија и сметлишта Републике Србије, Агенцији за заштиту животне средине је достављена комплетна база података, која се односи на квалитативно - квантитативну анализу отпада дивљих депонија на територији Градске општине Барајево. Евиденцијом су обухваћене следеће месне заједнице: Арнајево, Барајево, Баћевац, Бељина, Бождаревац, Велики Борак, Вранић, Гунцати, Лисовић, Манић, Мељак, Рожанци и Шиљаковац.

Програм контроле квалитета подавалских акумулација

Акумулација "Дубоки поток" у Барајеву

Програмом контроле квалитета површинских вода на територији Града Београда, утврђују се активности мониторинга и успостављања система контроле квалитета површинских вода на територији Београда, који између осталих садржи Програм контроле квалитета воде подавалских акумулација.

Програмом контроле квалитета воде подавалских акумулација који се реализује у периоду од 1. јуна до 31. августа, утврђена су места узорковања, обим, врста и учесталост мерења, аналитичке методе систематске контроле квалитета воде и седимента акумулација, индикаторе загађења и њихово праћење, рокови и начин достављања података, односно извештавања.

Програм контроле квалитета воде подавалских акумулација, реализује се ради оцене подобности за рекреацију грађана и наводњавање, а у циљу заштите здравља купача и других рекреативаца, као и очувања квалитета водних ресурса. Вишегодишњи подаци о квалитету ових вода могу се користити за процену ефикасности предузетих мера заштите и санације, односно за процену здравственог ризика коришћења тих вода и очувања квалитета водних ресурса. Допунска и ванредна, односно циљана испитивања квалитета воде подавалских акумулација врше се по захтеву Секретаријата за заштиту животне средине.

Од Секретаријата за заштиту животне средине за 2014. год. нису добијени подаци који се односе на реализацију Програма редовне контроле квалитета воде на акумулацији "Дубоки поток" у Барајеву.

Акција "Сат за нашу планету 2014"

Градска општина Барајево традиционално је позвала грађане да се прикључе глобалном покрету за очување планете.

У суботу, 29. марта 2014. год., од 20:30 до 21:30 упућен је позив грађанима да искључе своја светла у домовима, школама, пословним зградама.

"Сат за нашу планету" је глобална акција у коју су се укључили појединци, организације, институције и остали заинтересовани, са заједничким циљем - слање снажне поруке да је могуће нешто предузети против климатских промена и да је могуће променити своје свакодневне навике за добробит планете и свих нас који на њој живимо.

Почевши од 2009. године када је акција први пут организована у Србији, број градова и општина, које подржавају акцију непрестано расте. Глобалној акцији се 2013. године у Србији придружило 60 градова и општина, а на глобалном нивоу скоро 7000 градова из 154 земље из свих крајева света.

Акцију су 2014. год. подржали Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине, Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања, Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине АП Војводине, Градска управа Града Београда - Секретаријат за заштиту животне средине, Градска управа Новог Сада, као и бројне организације цивилног друштва и компаније,

из чега се изводи закључак да је акција "Сат за нашу планету 2014" била успешнија од претходних.